

[stichting]
De heer [melder]

Per e-mail: [e-mailadres]

Tuchtrecht Banken
Beursplein 5
1012 JW Amsterdam
Postbus 3861
1001 AR Amsterdam

secretariaat@
tuchtcommissiebanken.nl

Datum

Amsterdam, 10 maart 2026

Betreft

Beslissing op herzieningsverzoek – melding 4987

Geachte heer [melder],

U hebt (namens uw stichting) verzocht om de beslissing van de Algemeen Directeur van de Stichting Tuchtrecht Banken (hierna: de algemeen directeur) van 26 maart 2025 te herzien. De algemeen directeur heeft naar aanleiding van uw melding van 13 december 2023 besloten om geen klacht voor te leggen aan de Tuchtcommissie Banken. Uw melding heeft betrekking op de heer [bankmedewerker], CEO van [bank] (hierna: de bankmedewerker respectievelijk de bank).

Uw herzieningsverzoek omvat onder meer een gespreksverzoek. In uw e-mail van 2 april 2025 en bij schrijven van 4 april 2025 van de algemeen directeur is verduidelijkt dat dit verzoek moet worden opgevat als een verzoek om het herzieningsverzoek ter zitting te behandelen (art. 3.2.3 van het Tuchtrecht Bankaire Sector). Voorts heeft u aangegeven dat bij het niet honoreren van dat verzoek wordt verzocht om het herzieningsverzoek van aan nadere schriftelijke toelichting te voorzien. De algemeen directeur heeft bij voornoemd schrijven aangegeven geen bezwaar te hebben tegen uw verzoeken, maar er daarbij wel van uit te gaan dat een (mondelinge) behandeling van het herzieningsverzoek zich toespitst op het vraagstuk in hoeverre (in welke mate) de meldingselementen die in de meldingen aan de orde worden gesteld onder het bancaire tuchtrecht kunnen worden getoetst (en in het verlengde daarvan het vraagstuk of die meldingselementen aanleiding (kunnen) geven voor nader onderzoek/voorlegging van een klacht aan de Tuchtcommissie). Deze verzoeken worden afgewezen, nu ik mij gelet op hetgeen reeds is aangevoerd voldoende voorgelicht acht.

Uw melding

Uw melding omvat drie onderdelen.

Het eerste meldingsonderdeel houdt in dat de bank bij het melden van ongebruikelijke transacties meer klantgegevens zou delen met Financial Intelligence Unit (hierna: FIU) dan juridisch toegestaan. U maakt de bankmedewerker in dezen een persoonlijk tuchtrechtelijk verwijt, nu het – gezien zijn functie als CEO – in zijn vermogen zou

liggen dit beleid vorm te geven dan wel bij te stellen.

In het tweede meldingsonderdeel verwijft u de bankmedewerker dat de bank geen gevolg heeft gegeven aan uw oproeping tot het beëindigen van de samenwerking met andere banken binnen Transactie Monitoring Nederland (hierna ook: TMNL). In het verlengde daarvan verwijft u de bank dat niet is overgegaan tot een meldsystematiek van louter verdachte transacties. Dit in plaats van ongebruikelijke transacties. U voegt daaraan toe dat de bankmedewerker zich niet open en toetsbaar opstelt nu bij de maatschappelijke communicatie over deze onderwerpen de woordvoering wordt uitbesteed aan de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) en hij zich niet persoonlijk uitsprekt.

Het derde meldingsonderdeel omvat het verwijft dat de bank in elk geval in 2020 en 2021 (en een deel van 2022), in strijd met haar eigen beleid, illegale buitenlandse crypto-dienstverleners de facto heeft gefaciliteerd/gedoogd, in de zin van feitelijk faciliteren/gedogen dat die illegale buitenlandse cryptodienstverleners via iDEAL gelden van Nederlandse klanten konden ontvangen. Het persoonlijke verwijft dat u de bankmedewerker hier maakt, is dat hij dat beleid van de bank betreffende het gedogen van illegale cryptodienstverleners onvoldoende (persoonlijk) heeft gemonitord of heeft doen monitoren.

U stelt dat de bankmedewerker met voornoemd handelen in strijd met de bankierseed heeft gehandeld.

Beslissing van de algemeen directeur

De algemeen directeur heeft naar aanleiding van bestudering van uw klacht besloten om geen klacht voor te leggen aan de Tuchtcommissie Banken.

Daartoe voert de algemeen directeur eerst aan dat het doel van het bancaire tuchtrecht het aanspreken van professionele bankmedewerkers op gedragingen in strijd met de bankierseed (en de daaraan verbonden Gedragscode Bancaire Sector) betreft. Daarbij wordt de (individuele) bankmedewerker persoonlijk aangesproken op diens onbehoorlijke gedragingen. Dat maakt dat beslissingen en standpunten van de bank als financiële instelling, zoals beslissingen en standpunten over de interpretatie/uitleg en toepassing van relevante regelgeving, in beginsel buiten het bereik van bancaire tuchtrecht vallen. De algemeen directeur stelt dan ook dat in geval een melding in essentie betrekking heeft op een verschil van inzicht over een dergelijke beslissing of dergelijk standpunt van de bank, het uitgangspunt is dat de inhoud van de beslissing of dat standpunt buiten de tuchtrechtelijke beoordeling valt. Voor het beslechten van een dergelijk geschil dient u zich immers te richten tot bijvoorbeeld de civiele rechter.

De algemeen directeur stelt dat in uw eerste meldingsonderdeel een verschil van inzicht tussen u en de bank centraal staat met betrekking tot de interpretatie van de relevante regelgeving voor het meldbeleid van banken. Het persoonlijk tuchtrechtelijk verwijft dat u de bankmedewerker maakt veronderstelt immers de onverenigbaarheid van het meldbeleid van de bank met de ter zake relevante regelgeving.

Bij het tweede meldingsonderdeel overweegt de algemeen directeur dat de bankmedewerker onvoldoende oog zou hebben gehad voor de vraag of TMNL en de meldsystematiek verenigbaar is met de ter zake

geldende regelgeving, meer in het bijzonder of voor de gehanteerde handelswijze voldoende juridische grondslag bestaat. Ook zouden de betrokken belangen niet zorgvuldig zijn afgewogen en zou het klantbelang niet centraal hebben gestaan.

De algemeen directeur overweegt dat in uw melding de wijze waarop de bancaire sector – en meer in het bijzonder de bank – uitvoering geeft aan de doelstellingen uit de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) centraal staat. Dit betreft een beleidsbeslissing, als gevolg waarvan een dergelijke beslissing in beginsel buiten de reikwijdte van het bancaire tuchtrecht valt.

In de beslissing van de algemeen directeur staat hierover vervolgens het navolgende vermeld:

“Het toezicht op de uitvoering van de wettelijke taken door de banken is ondergebracht bij de toezichthouders DNB en AFM. Het bankentuchtrecht ziet, zoals hiervoor al is aangegeven, op de individuele gedragingen van bankmedewerkers die de bankierseed hebben afgelegd. Deze afbakening dient mede het belang van vermindering van rolvermenging.

U stelt evenwel dat uit de uitspraak van de Commissie van Beroep Banken (hierna: CvBB) van 13 april 2023 duidelijk is geworden “dat ook bestuurders op hun beleid getoetst kunnen worden” (in tuchtrechtelijke zin) en dat dús de bankmedewerker tuchtrechtelijk aangesproken kan worden op het transactiemonitorings- en meldbeleid van de bank (als financiële instelling) gezien de omstandigheid dat het in zijn vermogen ligt, gelet op de functie die hij bekleedt, om het beleid bij te stellen. Dat hij hiertoe niet is overgegaan (binnen een door u toereikend geacht tijdsbestek) acht u tuchtrechtelijk verwijtbaar.

De conclusie die u aan de uitspraak van de CvBB verbindt, wordt echter niet door die uitspraak gedragen, althans doet geen recht aan de in die uitspraak neergelegde nuance (de reikwijdte-overwegingen in die uitspraak). Zo gaat uw stelling voorbij aan het feit dat in overweging 6.10 van die uitspraak de CvBB duidelijk afbakent dat via het tuchtrecht het bancaire beleid van de banken niet ter discussie kan worden gesteld, doch uitsluitend het persoonlijke handelen of nalaten van bankmedewerkers. Dit brengt met zich, althans in de visie van de Algemeen directeur, dat indien middels een melding over (een) bestuurder(s) in wezen wordt getracht bancaire beleid van de bank ter discussie te stellen, de Algemeen directeur zich enigszins terughoudend dient op te stellen. De Algemeen directeur bedoelt daarmee dat het tuchtrecht (lees: een persoonlijk tuchtrechtelijk verwijt jegens de desbetreffende bankmedewerker(s)) in zo’n geval pas in beeld kan komen als (a) dat bancaire beleid (inhoudelijk) evident onjuist is en dienaangaande een persoonlijk handelen/nalaten te verwijten valt dan wel (b) sprake is van onvoldoende zorg betrachten (door de desbetreffende bankmedewerker(s)) in het proces van totstandkoming c.q. verdere invulling/uitwerking van dat beleid.”

Uitgaande van voornoemd kader overweegt de algemeen directeur voor wat betreft het eerste meldingsonderdeel dat u de bankmedewerker verwijt dat bij een melding van een ongebruikelijke transactie meer gegevens aan de FIU worden verstrekt dan op grond van art. 16 lid 2 Wwft is toegestaan en dat de bankmedewerker vanuit zijn functie heeft ingestemd met deze werkwijze. U legt art. 16 lid 2

Wwft zo uit dat daarin een limitatieve opsomming is gegeven van de gegevens die zouden mogen worden gedeeld bij een melding. De algemeen directeur merkt daarover op dat de aanhef van art. 16 lid 2 Wwft in het midden laat of al dan niet sprake is van een limitatieve opsomming en dat de toelichting op dit artikellid evenmin duidelijkheid verschaft. Gelet op deze onduidelijkheid is naar het oordeel van de algemeen directeur dan ook niet sprake van een situatie waarin de door de bank voorgestane uitleg evident onjuist is. Daarmee is het naar het oordeel van de algemeen directeur niet aan Tuchtrect Banken om dienaangaande een (rechts)oordeel te geven.

Voor wat betreft het tweede meldingsonderdeel besteedt de algemeen directeur aandacht aan het bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering en de poortwachtersfunctie van de bancaire sector in dat verband. Het gebruik van TMNL daarbij schiet in uw optiek door in een focus op effectiviteit ten opzichte van rechtmatigheid. Door daaraan deel te nemen is naar uw mening dan ook sprake van een onjuiste beleidsbeslissing. De algemeen directeur overweegt hierover het volgende: *“Gelet op (a) de wettelijke kaders, (b) de toenemende druk van de overheid op banken om (verdere) maatregelen te treffen om witwassen en financiering van terrorisme in Nederland te voorkomen en (c) het maatschappelijk belang om die maatregelen te treffen, is de Algemeen directeur evenwel van oordeel dat het besluit van de bank tot, kort gezegd, het op geanonimiseerde wijze samenvoegen van de gegevens van ongebruikelijke transacties en deze te delen in een database binnen het door een vijftal banken opgerichte samenwerkingsverband/-vehikel TMNL in ieder geval niet is aan te merken als duidelijk/evident onjuiste beleidsbeslissing [...] en daarmee de toets waartoe de Algemeen directeur zich dient te beperken doorstaat. Daarbij weegt mee dat de financiële wetgeving afkomstig is vanuit Europa, zelf door landen geïmplementeerd moet worden, open normen bevat en aan verandering onderhevig is. Voor de meldsystematiek geldt in essentie hetzelfde.”* Voor wat betreft de onvoldoende zorgvuldige belangenafweging door de bankmedewerker overweegt de algemeen directeur dat – gelet op de inhoud en toelichting op gedragsregel 2 – u de belangen van de klant zwaarder lijkt te vinden wegen dan de overige in de toelichting genoemde belangen. De algemeen directeur benadrukt vervolgens dat alle belangen zorgvuldig afgewogen dienen te worden en dat daarmee het klantbelang niet per definitie zwaarder weegt. Voorts wijst de algemeen directeur op het feit dat het wetsvoorstel tot invoering van het TMNL-systeem in de beoogde vorm is ingehaald door nog in werking te treden Europese regelgeving (AMLR). Daarnaast merkt de algemeen directeur op dat de door u ingebrachte juridische opinie van mr. dr. Zeegers, welke opinie ten betoge strekt dat het delen van transactiegegevens door banken met TMNL (niet alleen als (civielrechtelijk) onrechtmatig handelen maar ook) als strafbaar handelen kan worden aangemerkt, met voorbehouden is omgeven en uitgaat van verschillende interpretaties die voor discussie vatbaar zijn. Gelet daarop is het naar het oordeel van de algemeen directeur niet aan Tuchtrect Banken om daarover een (rechts)oordeel te vellen. Voor wat betreft het aanvullende verwijt dat de bankmedewerker zich niet open en toetsbaar zou hebben opgesteld door – kort gezegd – de woordvoering over TMNL en andere bancaire onderwerpen uit te besteden aan de NVB, merkt de algemeen directeur op dat het hier de ‘vorm’ van de communicatie betreft. De algemeen directeur geeft aan dat het voor wat betreft de gedragsnorm om zich open en toetsbaar op te stellen in dit geval gaat

om het toezien op zodanige communicatie dat naar buiten toe de standpunten van de bank voldoende kenbaar waren. Nu het sectorbrede beleidsmatige onderwerpen betreft, leent de communicatie daarover zich voor uitbesteding aan de NVB, zodat de uitbesteding van de communicatie aan de NVB geen schending van de bankierseed oplevert naar het oordeel van de algemeen directeur.

Met betrekking tot het laatste onderdeel wordt door de algemeen directeur opgemerkt dat iDEAL niet in handen is van de bank, maar van een zelfstandige entiteit. Deze betaaldienstverlener had – in samenspraak met de toezichthouders DNB en AFM – in de genoemde periode reeds beleid ontwikkeld om illegale transacties te voorkomen. Uw verwijt dat de bankmedewerker meer toezicht had moeten houden op de werking van die maatregelen op uitvoeringsniveau volgt de algemeen directeur niet, nu hij niet werkzaam was voor de betaaldienstverlener, deze betaaldienstverlener reeds maatregelen had getroffen en het monitoren daarvan in beginsel bij de betaaldienstverlener zelf berust. Het argument dat de bankmedewerker indirect wel bij de betaaldienstverlener betrokken was, onder meer aangezien de bank één van de aandeelhouders is, acht de algemeen directeur onvoldoende om tot een ander oordeel te komen.

Uw herzieningsverzoek

In uw herzieningsverzoek zet u uiteen waarom u het niet eens bent met de beslissing van de algemeen directeur. Ik ga daar hierna op in.

Beoordeling van het herzieningsverzoek

In uw herzieningsverzoek geeft u aan dat u het niet eens bent met de beslissing van de algemeen directeur.

U voert daartoe aan dat de gronden van het herzieningsverzoek zijn dat de algemeen directeur:

- “1. de maatschappelijke context van de melding miskent alsmede de notie dat de melding vanuit algemeen belang organisatie en mensenrechten verdediger is gedaan,*
- 2 - geen hoor en wederhoor toepaste, geen open communicatie had en in het geheel geen eigen vragen/onderzoek deed richting de Stichting (die evident als kennishouder zou kunnen bijdragen),*
- 3- weigert een ingebrachte juridische opinie op zijn waarde/relevantie te schatten en met zelfgekozen visies in feite die opinie terzijde legt,*
- 4- de nieuwe ontwikkelingen in het dossier ten tijde van de melding negeert en de evidente onrechtmatigheid van monitoring op een aantal sleutelmomenten uit het dossier niet heeft geïdentificeerd; daarmee ook niet in staat is geweest een oordeel te vormen over de relevante bestuurshouding,*
- 5- onvoldoende feitenonderzoek heeft gedaan, terwijl publieke kennis over besturen, bestuurscultuur en onrechtmatigheid gedogen ruim beschikbaar is/was,*
- 6- miskent hoe de sequentie van ontwikkelingen in het monitoringsdossier sinds de melding, juist ook de ethisch-moreel failliete bestuurscultuur toont en bewijst waarin die bestuurshouding tot wasdom is gekomen,*
- 7 - miskent hoe hij zélf ook onderdeel is van de bestuurscultuur en een vergelijkbare bestuurshouding inneemt als de personen op wie de melding gericht zijn, in plaats van de onafhankelijke rol die als aanklager namens de klanten c.q. Stichting op zijn plaats zou zijn.”*

Vervolgens wordt in uw herzieningsverzoek verzocht “1. Kennis te nemen van de informatie in de bijlagen, 2. De meldingen alsnog in behandeling te nemen, en daarbij te overwegen om dit met nieuwe frisse juridische ogen te doen en niet met dezelfde aanklager, 3. Een gesprek te plannen tussen HRIF.EU en de stichting Tuchtrect Banken over wat er hier nu allemaal mis is gegaan bij deze meldingen aan de kant van de tuchtrecter, [en] 4. In elk geval, gezien deze voorgeschiedenis, te arrangeren of het ertoe te doen leiden dat HRIF.EU aanwezig kan zijn bij hoorzittingen rond de meldingen en of de voorbereiding ervan (gezien de dossierkennis die wij hebben)”.

Uw herzieningsverzoek omvat meerdere bijlagen, waaronder een nadere toelichting op het herzieningsverzoek. Bestudering van het herzieningsverzoek, de bijlagen en de overige ingezonden stukken maken dat de kern van uw verwijt is gericht op de wijze waarop de algemeen directeur het onderzoek naar aanleiding van uw meldingen heeft uitgevoerd.

Op grond van art. 3.3.1 van het Tuchtreglement Bancaire Sector doet de voorzitter van de Tuchtcommissie uitspraak met overeenkomstige toepassing van de artikelen 2.2.3 en 2.2.4 van voornoemd reglement. In art. 2.2.3 Tuchtreglement Bancaire Sector is bepaald dat de algemeen directeur geen klacht voorlegt aan de Tuchtcommissie als de gestelde schending van de Gedragsregels bancaire sector daartoe onvoldoende ernstig is. In art. 2.2.4 Tuchtreglement Bancaire Sector is bepaald dat de algemeen directeur kan besluiten om geen klacht voor te leggen aan de Tuchtcommissie als de gedraging betrekking heeft op een (of meerdere) van de in dat artikel genoemde omstandigheden. De beslissing van de algemeen directeur wordt door de voorzitter van de Tuchtcommissie in een herzieningsprocedure vanuit dat perspectief beoordeeld, waarbij gelet op de rolverdeling tussen de algemeen directeur en de (voorzitter van de) Tuchtcommissie geldt dat de wijze waarop de algemeen directeur zijn onderzoek heeft uitgevoerd slechts aan een marginale toetsing zal worden onderworpen. De voorzitter van de Tuchtcommissie zal naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek zoals opgenomen in het herzieningsdossier, de beslissing van de algemeen directeur en het daaropvolgende herzieningsverzoek beoordelen of (alsnog) een klacht moet worden voorgelegd aan de Tuchtcommissie (art. 3.3.5 Tuchtreglement Bancaire Sector).

Ik merk op dat in alle meldingsonderdelen het beleid van de bank ter discussie wordt gesteld, waaronder mede begrepen beslissingen en standpunten van de bank over de interpretatie en uitleg van wet- en regelgeving. U stelt dat de bankmedewerker gezien zijn functie dit beleid had kunnen en moeten bijsturen. Door dit na te laten zou de bankmedewerker in strijd met de bankierseed hebben gehandeld.

De algemeen directeur heeft hierover overwogen dat het bancaire tuchtrect is gericht op het aanspreken van professionele bankmedewerkers op individueel gedrag in strijd met de bankierseed. Dat betekent dat beleidsbeslissingen van de bank in beginsel buiten het bereik van het bancaire tuchtrect vallen. De algemeen directeur besteedt vervolgens aandacht aan de uitspraak van de Commissie van Beroep van 13 april 2023 en leidt daaruit af dat een melding waarin het bancaire beleid aan de orde wordt gesteld terughoudend moet worden beoordeeld, waarmee de algemeen directeur bedoelt dat een persoonlijk tuchtrectelijk verwijt jegens een bankmedewerker pas in

beeld kan komen *“als (a) dat bancaire beleid (inhoudelijk) evident onjuist is en dienaangaande een persoonlijk handelen/nalaten te verwijten valt dan wel (b) sprake is van onvoldoende zorg betrachten (door de desbetreffende bankmedewerker(s)) in het proces van totstandkoming c.q. verdere invulling/uitwerking van dat beleid”*.

Deze overwegingen van de algemeen directeur komen mij niet onbegrijpelijk voor. Ik voeg daaraan toe dat uit de uitspraak van de Commissie van Beroep waarnaar de algemeen directeur in zijn beslissing verwijst tevens volgt dat in het kader van het tuchtrecht helder moet zijn welk (persoonlijk) handelen of nalaten van de betrokken bankmedewerker aan de tuchtrechtelijke toetsing wordt onderworpen (overweging 6.16). Nu ik met de algemeen directeur van mening ben dat van de onder (a) genoemde situatie geen sprake is, uw melding voor wat betreft het persoonlijk verwijt naar de kern bezien betrekking heeft op de onder (b) genoemde situatie en uit de beslissing van de algemeen directeur en alle stukken die van het herzieningsdossier onderdeel uitmaken onvoldoende volgt welk persoonlijk handelen of nalaten de bankmedewerkers concreet wordt verweten, ben ik van oordeel dat de algemeen directeur op juiste gronden heeft kunnen beslissen tot het niet voorleggen van een klacht aan de Tuchtcommissie. Met de huidige stand van zaken acht ik een tuchtrechtelijke procedure niet de geëigende wijze om de door u geschetste problematiek aan de orde te stellen. Met betrekking tot het uitbesteden van de woordvoering aan de NVB merk ik op dat de algemeen directeur op juiste gronden heeft besloten dat dit handelen geen schending van de bankierseed oplevert.

De beslissing

Uw verzoek tot herziening wordt afgewezen.

Tegen deze beslissing staat geen beroep open.

Hoogachtend,

E.A. Messer
Voorzitter Tuchtcommissie Banken

Namens deze:

D.J.M. Dammers
Secretaris Tuchtcommissie Banken